

Osoko bilkura

Bilbo, Euskaltzaindiaren egoitza

2015eko apirilaren 24an

Urrutia, Andres, euskaltzainburua,
Videgain, Xarles, buruordea,
Kintana, Xabier, idazkaria,
Aleman, Sagrario, diruzaina,
Arejita, Adolfo, Iker sailburua,
Azkarate, Miren,
Goenaga, Patxi,
Iñigo, Andres,
Kaltzakorta, Jabier,
Lakarra, Joseba,
Oihartzabal, Beñat,
Oñederra, Miren Lourdes,
Peillen, Txomin,
Sagarna, Andoni,
Toledo, Ana,
Uribarren, Patxi eta
Zabaleta, Patxi.

Osa, Erramun,
Urkia, Miriam eta
Zabaleta, Joseba,
zegozkien gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Aurelia
Arkotxak ahala Xarles Videgaini;
Jean-Baptiste *Battittu* Coyosek ahala

Andres Urrutiari; Jose Irazu «B. Atxaga»k ahala Andres Urrutiari; Patxi Salaberrik ahala Andres Urrutiari; Joan Mari Torrealdaik ahala Andoni Sagarnari; Mikel Zalbidek ahala Andres Urrutiari.

Osoko bilkura Bilbon, Euskaltzaindiaren egoitzan hasi da, goizeko 09:45ean, ezkerreko zutabearen ageri diren euskaltzainak bertan direla.

Euskaltzainburuak euskaltzain guztiak agurtu eta etorririkoen zerrenda eta berorien ahalak irakurri ditu, eta quoruma badela egiaztatu ondoren, Euskaltzaindiaren apirileko Osoko batzarrari hasiera eman zaio.

Lehenik, E. Osa idazkariordeak Osoko batzarrak 11:45 arte iraungo duela gogorarazi du, ondoren XIX. Barne Jardunaldiei ekiteko.

b) Osoko bilkurako (2015-3-27) bilera-agiria onartzea, hala erabakiko balitz

P. Goenagak bilera-agiriko 4. orrialdean jasotako «P. Goenagak galdetu du ea urgazleak zertarako behar ditugun» esaldia beste honengatik ordeztea eskatu du: «P. Goenagak esan du ezer baino lehen galdetu beharko litzatekeela ea zertarako diren urgazleak». Izan ere, bilera-agiri proposamenean datorrenak ez du ondo islatzen berak esanikoa. Eginiko zuzenketa onartu da Osoko bilkuran.

M. L. Oñederrak bi ohar egin ditu: 3. orrialdean, 4. puntuaren bigarren paragrafoan, «hitz horiek azpimarratzea» esaldiaren ordezkari «azpimarratutakoa gehitzea» jasotzea; laugarren orrialdean, bosgarren puntuaren azken-aurreko paragrafoan, «M. L. Oñederrak ez dakusa zergatik etxeko hizkuntzalariak baztertu behar diren kanpokoekin fabore» «M. L. Oñederrak etxeko hizkuntzalariak kanpokoak bezala kontuan hartzea nabarmendu du» esaldiagatik ordeztea eskatu du. Eginiko bi oharrak onartu dira Osoko bilkuran.

Horiek horrela, bestelako oharrak egon ez denez, 2015eko martxoaren 27ko Osoko bilkuraren bilera-agiria onartu da.

c) *Hiztegi Batua. Zerrenda osagarriak (izen propioetatik eratorriak eta -(t) ar osarakoak). Aurkezturiko iruzkinak aztertu eta erabaki*

A. Sagarna eta M. Urkia *Euskaltzaindiaren Hiztegiaren* arduradunek adierazi dutenez, hitz-multzo horri M. Azkarate, P. Uribarren eta X. Kintana euskaltzain osoek egin dizkiote oharrak.

Atala jorratzeko, hiru dokumentu baliatu dituzte. Lehenbiziko txostenaren –«*Hiztegi Batua 2*. itzulua: izen propiotikoak (zerrenda osagarriak)»– lehenengo hiru orrialdeetan, besterik gabe onartzeko proposatzen diren laurogeita hamalau forma jaso dira; laugarren orrialdean, lehendik araututako forma osatua izanik Osoko bilkurak besterik gabe onartzeko forma bat ageri da; laugarren orrialdetik zazpigarren orrialdera (biak barne) besterik gabe isiltzeko proposaturiko hiru-rehun eta hamar formak ageri dira; zazpigarren orrialdetik hamazazpigarrenera (biak barne) euskaltzainek oharretaturiko ehun eta laurogeita hamazazpi forma ageri dira. Azken hauek, hogeita bat orrialde dituen eta izenburutzat «*Hiztegi Batua 2*. itzulua: izen propiotikoak» daraman txostenean xeheago landu dira. Izan ere, bertan, jasotako oharrak, eginiko proposamenak, lantaldearen datuak eta proposamenak jasotzen dira; hirugarren txostenak, hogeita lau orrialde dituenak, «Izen propiotikoak (informazio osagarria)» du izenburutzat eta oharretaturiko hitzei buruzko informazio osagarria eskaintzen du, eztabaidan lagungarri gerta daitekeena.

Oharrik jaso ez duten hitzei buruz lantaldeak eginiko proposamenak onartu dira Osoko bilkuran. Ondorioz, «*Hiztegi Batua 2*. itzulia: izen propiotikoak» txostenaren lehenengo zazpi orrialdeak oinarritzat hartu eta oharrezaturiko hitzak aztertu dituzte euskaltzainek. Gauzak horrela, lantaldeak eginiko proposamen ia guztiak onartu dira. Proposatutakoetatik aldaketak edo zehaztapenak izan dituztenak ondoko hauek izan dira (azterturiko ordenaren arabera): *-ismo*, *-ista* eta *-filo* bukaera duten formak direla eta, horietako batzuk, erabiliak, sartzea onartu da (*arianismo*, *bizantinismo*, *bonapartismo*, *bonapartista*, *fauvista*, *germanismo*, *germanista*, *hispanista*, *jakobinismo*, *krausismo* eta *krausista*; isildu egin dira *anglofilo*, *frankofilo* eta *germanofilo*); *adonis* forma onartu da (*adoni* baztertuz); *Akilesen orpo* ('(norbaiten) alderdi ahula' adieran), *arabesko* (Art. markarekin), *Arkimedesen printzipio*, *putzu artesiarrak* (*artesiarrak* putzuren kaltetan), *browndarra* (*higidura browndarra* adibide gisa), *camembert*, *cardan* (*Cardan giltzadura* adibide gisa), *chantilly*, *charleston*, *cicerone*, *curaçao*, *curie*, *daltoniko*, *drakoniarrak* (*drakoniano* baztertuz), *emmental*, *Eustakioren tronpa*, *Fahrenheit gradu*, *Falopioren tronpa* (*Fallopio* moldatuz), *gruyere* (diakritikoa isilduz), *hanburger*, *hanburgesa* (Heg. markarekin), *hawaiiar*, *helenistiko*, *hispaniko*, *homeriko*, *jacuzzi*, *jerez*, *juliotar* (*juliar* isilduz), *kafkiarrak* (*kafkar* eta *kafkiano* isilduz), *kanario* (lehendik arautua zuzenduz), *kartesiarrak* eta *kaxmir* onartu dira; *hamiltondarra* teknizismoa baztertu egin da; zientzia-unitateak aztertzean berrikusiko dira aztergai honetan erabaki gabe utzi diren *dekanewton*, *gigaelektronvolt*, *gigahertz*, *hektopascal*, *henry* eta *kilohm* unitateak.

Honenbestez, aztergaia bere horretan utzi da, hurrengo bilkuran aztertuko dira zortzigarren orrialdetik aurrera azaltzen diren formak.

d) Batzordeen, lantaldeen, egitasmoen eta zerbitzuen 2014. urteko errendapenak eta 2015. urteko planak. Aurkezturiko iruzkinak aztertu eta erabaki

E. Osa idazkariordeak hiru ohar jaso direla adierazi du, batetik, M. L. Oñederra euskaltzainak bera buru den Ahoskera batzordearen planari zehaztapen batzuk gehitu dizkio, aurkezturiko plangintzan aurreikusiriko helburuak eta aldatzen ez dituztenak, beraz, bere horretan jaso dira; Onomastika batzordeak aurkezturiko errendapenean, ondo jaso dira lehen zenbait argitalpeni bai eta irizpen batzuei buruz jaso gabe utzirik aipamenak. Zehaztapenak direnez, bere horretan jaso dira; amaitzeko, A. Iñigok, Sustapen batzordearen plangintzan, Euskal Herriari buruzko arau zenbakia oker jaso dela adierazi du, beraz, hori ere zuzendu da.

Bestelako oharrik egon ez denez, batzordeen, lantaldeen, egitasmoen eta zerbitzuen 2014. urteko errendapenak eta 2015. urteko planak onartu dira Osoko bilkuran.

e) 2014. urteko balantze ekonomikoaren aurrerapena eta 2015. urteko aurrekontua. Aurkezturiko iruzkinak aztertu eta erabaki

S. Aleman diruzainak adierazi duenez, ez da inolako oharrik edo iruzkinik jaso. Horiek horrela, 2014. urteko balantze ekonomikoaren aurrerapena eta 2015. urteko aurrekontua onartu dira Osoko bilkuran.

f) Eskuarztekoak

5.1. Iruñeko Udalak urtero antolaturiko Euskarazko Haur Literaturako Lehiaketa. Iruñeko Udalak antolatzen duen lehiaketa horretan epaimahaiko kide bat izendatzeko Euskaltzaindiari eginiko eskabidea kontuan hartuz, Zuzendaritzak Juan Jose Zubiri Luxanbio euskaltzain urgazlea proposatzea erabaki du, 2015eko apirilaren 21ean eginiko bilkura.

Zuzendaritzak eginiko proposamena berretsi da Osoko bilkuran.

5.2. Sarako Azokan aurkeztu eta gaur banatuko diren liburuak. Ondoko hauek banatuko dira:

- *Bahnar deitu Salbaiak*. Pierre Dourisbourek 1870ean idatzi zuen *Les Sauvages Bahmars* eta 1929an Jean Elissalde «Zerbitzari»-k itzuli zuen. Orain Henri Duhauk edizio berri bat prestatu du, garai hartako beste testu batzuk erantsiz.
- *Mongongo Dassanza: Albaitaritzako idazlanak (1692-1892)*. Txomin Peillenek paratua.
- *Approche textologique et comparative du conte traditionnel basque dans les versions bilingues de 1873 à 1942*. Natalia Zaïkak idatzia.

5.3. Hurrengo bilkura. Osoko bilkura Donostian egingo da, Gipuzkoako Foru Aldundian, maiatzaren 29an, goizeko 10:00etatik aurrera.

g) Azken ordukoak

Azken ordukorik ez da egon.

Eta besterik ez dela, 11:45 direnean Osoko bilkura bukatutzat eman da.

Andres Urrutia Badiola,
euskaltzainburua

Xabier Kintana Urriaga,
idazkaria